

til at give Afkald paa Nævningeinstitutionen for at faa Forslaget om Rettens Pleje igennem. Jeg haaber, at Venstre ikke vil give Afkald paa noget som helst hverken med Hensyn til den kommunale Valglov eller med Hensyn til Lovforslaget om Retsplejens Ordning, men at det vil holde fast paa de Standpunkter, det har indtaget, og søge at benytte de forfatningsmæssige Midler, man har overfor Landstinget, til at faa disse Lovforslag gennemførte, saaledes som Folketinget ønsker, de skulle være, og saa at Regeringen kan give dem sin Tilslutning.

Jeg skal derefter gaa over til en speciel Sag, som berører Finansloven. Jeg tillod mig i Fjor at omtale den grønlandske Handel og henviste til, at Regeringen burde søge at gøre dette Lands Skatte- og Indtægtskilder mere produktive for Moderlandet. Der er jo et betydelig større Underskud paa den grønlandske Handels Budget i Aar end i Fjor. Det er i Aar 370,000 Kr. Deraf gaar ganske vist 195,000 Kr. til Anskaffelse af det ny Dampskib, som skal bygges færdigt, men Underskuddet bliver endda i Aar 175,000 Kr., medens det i Fjor kun var 93,000 Kr., altsaa 82,000 Kr. mere. Min Mening med at opfordre den højtærede Regering til at søge tilvejebragt saa vidt muligt Balance paa dette Omraade er ikke den, at den skulde iværksætte en forøget Udbytning af Befolkningen deroppe; den bliver ganske sikkert udbyttet i saa høj Grad som muligt. Jeg tror heller ikke, man behøver at gaa den Vej. Man kan sikkert gaa to andre Veje. Man kunde f. Eks. føre et skarpere Tilsyn med den Maade, hvorpaa det grønlandske Handelsselskab driver Virksomheden deroppe, eller ogsaa kunde man benytte de Kilder, der findes deroppe, saaledes at de gave Staten fuldt ud, hvad de ere i Stand til at give, og ikke gik i private Lommer. Nu ser jeg af det foreliggende Lovforslag, at der er paaregnet en Indtagt af 1,000 Kr. af en Koncession, som man har givet en Mand her i København paa at foretage Brydninger af forskellige Mineralier deroppe. Den ærede Minister ved ikke, hvorvidt der vil komme mere eller mindre ind paa denne Konto end de 1,000 Kr., og da det ikke er prøvet, er det heller ikke godt at vide. Dog vil jeg tillade mig at henstille, om ikke den højtærede Regering her burde slaa ind paa den Vej, at Staten selv udnyttede denne Minedrift, for at den kan faa hele Udbyttet af den. Jeg er bleven noget forbavset over, at en saadan Koncession gives,

uden at Rigsdagen ved det allermindste derom. Naar man ser hen til, at blot en Sporvejslinie eller en lille Smule Jernbane et eller andet Sted i Landet ikke kan gives, uden at Lovgivningsmagten giver bestemte Regler derfor og tillader Regeringen at give saadanne Koncessioner, undrer det mig, at denne Koncession er given, uden at Rigsdagen har haft den allermindste Anelse derom eller Lejlighed til at beskæftige sig med Sagen eller til at udtale sig om, hvorvidt det vilde være bedre, om den højtærede Regering selv udnyttede disse Skatte deroppe i Stedet for at overlade dem til private Kapitalister. Og det er et Spørgsmaal, hvem det er, der skal udnytte dem. Det er ganske vist en Mand, som bor i København, det se vi af Forslaget; men det er jo en bekendt Sag, at ved saadanne store Foretagender som Minedrift er det som oftest udenlandske Kapitalister, der drage Fordel deraf. Jeg ved ikke, om det er Tilfældet i denne Sag, men jeg vilde i højeste Grad beklage, hvis udenlandske Kapitalister kom til at drage stor Fordel af Skatte fra et Landomraade, der tilhører Danmark, navnlig naar den danske Regering er i Stand til — og det er den efter min Formening — selv at udnytte disse Skatte. Jeg ser tillige af det foreliggende Forslag, at der i Aar kun paaregnes en Afgift af 40,000 Kr. fra Kryolitselskabet oppe i Grønland. Det er godt og vel 60,000 Kr. mindre, end vi have faaet de foregaaende Aar. Der siges, at man venten ikke Udskibning af saa meget Kryolit i Aar som tidligere, og at man derfor har ment at burde nedsætte denne Afgift, og det kan jo godt være, at der ikke vil blive brudt saa meget Kryolit som før, og at Afgiften derfor maa blive mindre. Dernæst findes der her en Post paa 4,000 Kr. til Ansættelse af en Ekstralæge ved Ivigtut, og i Bemærkningerne om, hvad denne Læge skal beskæftige sig med, siges der, at ihvorvel disse Tilfælde af Syfilis, som have vist sig for nogle Aar siden paa en Plads ikke langt fra Ivigtut — dens Navn er Arsurk — ikke have vist sig i de senere Aar, maa man dog stadig være paa sin Post, om ikke denne Sygdom igen skal udbryde. Man maa da sørge for, at der straks kan være Lægehjælp.

Dernæst skal jeg i Forbindelse hermed omtale et Forhold, der, efter hvad jeg har bragt i Erfaring, findes ved Bruddet i Ivigtut. Jeg haaber, at den ærede Indenrigsminister vil interessere sig noget derfor. Vi havde i Fjor en Sag til Behandling om to Arbejdere ved den grøn-